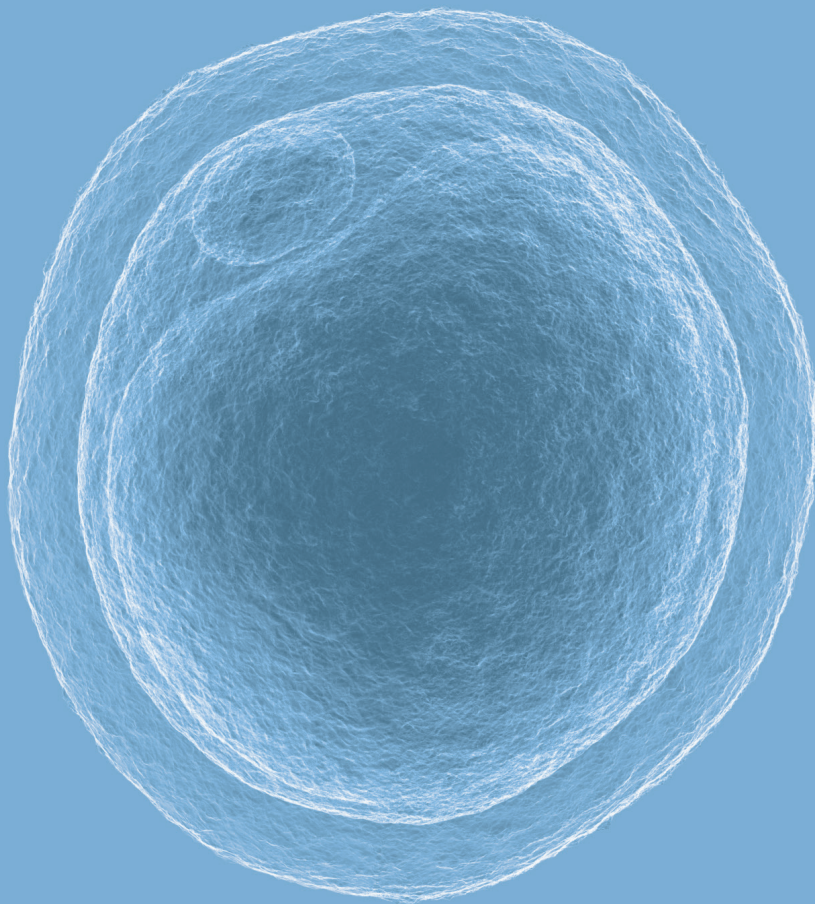

Lapsille

Munasolujen pakastaminen

Tietoa munasarjan osan
pakastamisesta.

Sisällysluettelo

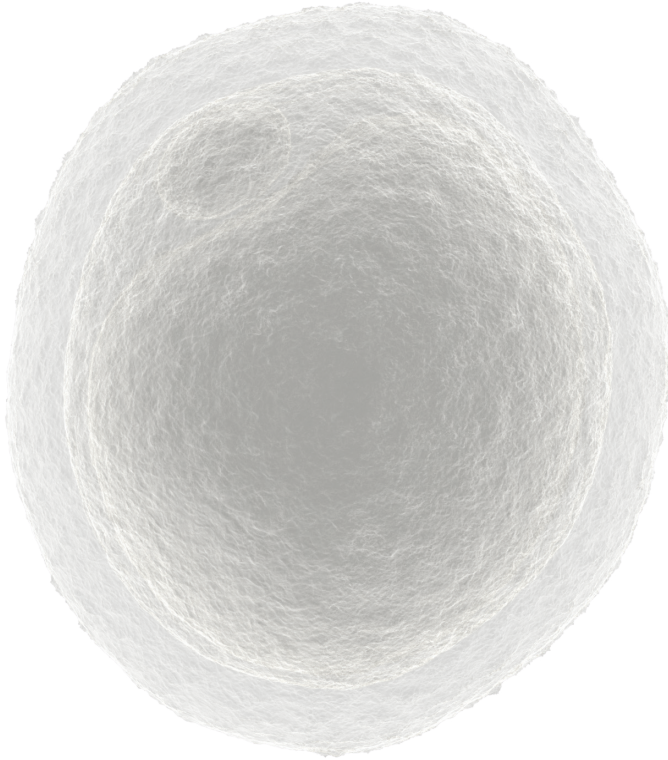
Miksi munasolujani pitäisi pakastaa?

Millainen toimenpide on?

Kuinka munasarjoista otetaan osa talteen?

Mitä sitten tapahtuu?

Lisätietoja?

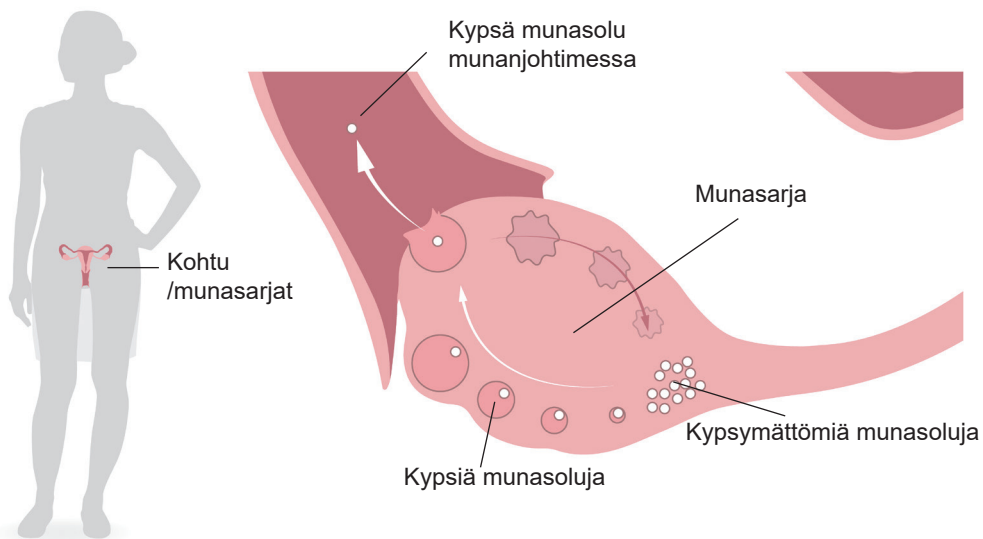
Miksi munasolujani pitäisi pakastaa?

Sairautesi hoidot ovat alkamassa. Ne auttavat sinua paranemaan.

Hoito voi kuitenkin vahingoittaa munasolujasi. Tämä tarkoittaa, että lasten saaminen voi aikuisena olla vaikeaa.

Munasoluja voi kuitenkin ottaa talteen ja pakastaa ennen hoitojen aloittamista. Silloin niitä on mahdollista käyttää myöhemmässä vaiheessa. Munasolut säilytetään erityisessä pakkasessa sairaalassa.

Ei ole täysin varmaa, että voit saada lapsia pakastettujen munasolujen avulla aikuisena. Pakastaminen tarjoaa kuitenkin suuremman mahdollisuuden lasten saamiseen omilla munasoluilla kuin se, ettei munasoluja pakasteta.

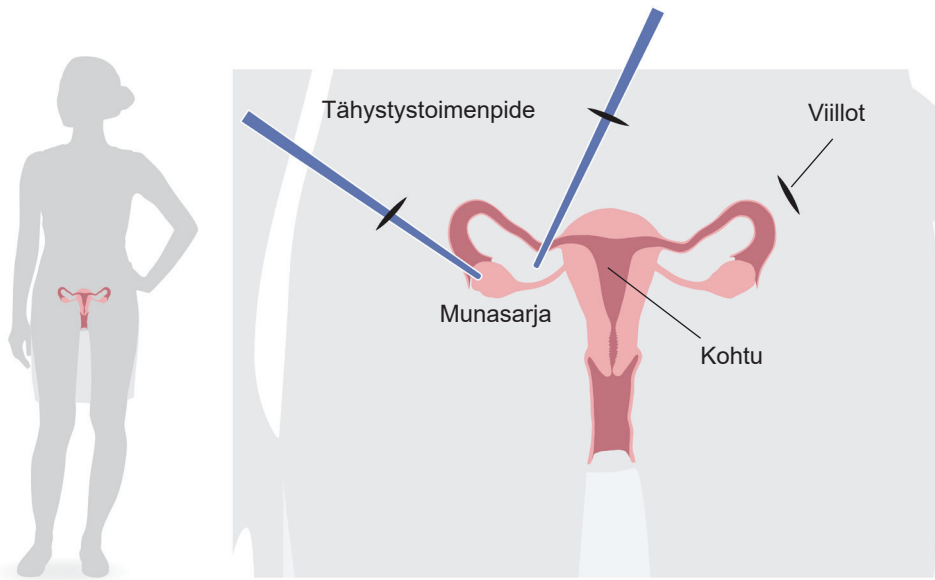
Suurennos munasarjasta, jossa näkyy munasoluja eri kypsymissivaiheissa.

Millainen toimenpide on?

Munasolut sijaitsevat munasarjoissa alavatsalla. Kaikki munasolut ovat jo olemassa, kun synnyt, mutta ne eivät ole kypsiä. Kuukautisten alkaminen kertoo siitä, että munasolut ovat alkaneet kypsyä. Munasolut, jotka ovat alkaneet kypsyä, voidaan ottaa talteen, mutta ensin tarvitaan parin viikon hormonihoido.

Jos kuukautisesi eivät ole alkaneet tai jos hoito täytyy aloittaa heti, eikä hormonihoidoia ehditä antamaan, voidaan munasolujen sijasta ottaa talteen munasarjan osa tai jopa koko munasarja. Munasarjoissa on kypsyymättömiä munasoluja. Kun kasvat aikuiseksi, voi munasarjan osan siirtää takaisin ja munasolut kypsyvät.

Munasarjan tai sen osan poistaminen ei ole vaarallista, eikä se satu. Se voi kuitenkin tuntua hieman epämiellyttävältä. Jos sinua jännittää tai tunnet olosi epämiellyttäväksi, sano asiasta. Lääkärit ja muu henkilökunta tekevät parhaansa selvittääkseen asian ja auttaakseen sinua. Jos kerrot, kun jokin tuntuu kurjalta, henkilökunta ymmärtää paremmin, kuinka voivat auttaa sinua.

Kuinka munasarjoista otetaan osa talteen?

Sinut nukutetaan, etkä tunne mitään. Pieni osa munasarjastasi poistetaan niin kutsutussa tähystystoimenpiteessä. Lääkäri tekee kapean viillon ja ottaa talteen osan munasarjaasi.

Kun heräät toimenpiteen jälkeen, vietät sairaalassa hetken, kunnes tunnet olosi taas pirteäksi. Seurassasi voi olla aikuinen silloin, kun sinut nukutetaan ja kun heräät. Jos voit huonosti tai sinulla on kipuja toimenpiteen jälkeen, saat lääkettä.

Hoitohenkilökunta varmistaa, että munasarjan osa laitetaan talteen sairaalan erityiseen pakastesäiliöön. Siellä munasarjaa säilytetään, kunnes kasvat aikuiseksi ja lasten hankkiminen tulee ajankohtaiseksi.

Mitä sitten tapahtuu?

Kun olet kasvanut aikuiseksi ja olet valmis yrittämään lastenhankintaan, tapaat jälleen lääkärin ja pääset keskustelemaan, millaiset mahdollisuudet ovat tulla raskaaksi pakastettujen munasolujen avulla. Ei ole täysin varmaa, onnistuuko niiden käyttö. On myös mahdollista, että osa munasarjojesi munasoluista ei ole vaurioitunut hoitojen aikana. Lääkäri tekee tutkimuksen ja tutkii munasolusi ja selvittää sinulle, miltä mahdollisuutesi lastenhankintaan näyttävät.

Jos pakasteessa on munasarjan osa, se siirretään takaisin. Kun munasolu on kypsynyt, se voidaan hedelmöittää. Yleensä suoritetaan koeputkihedelmöitys.

On myös muita tapoja tulla vanhemmaksi kuin omien munasolujen avulla. Lapsen voi adoptoida tai munasolun voi saada lahjoituksena.

Lisätietoja?

Munasolujensa talteenottoa suunnitteleville nuorille on tehty video. Sen voi katsoa osoitteessa www.vavnad.se, otsikko on **Könsceller. Video on ruotsinkielinen.**

Myös osoitteessa www.1177.se löytyy lisätietoja syövästä, hedelmällisyydestä ja syöpähoidoista sekä tahattoman lapsettomuuden hoidosta. Osa tiedoista on luettavissa myös suomeksi.

Muistiinpanoja

Esitteen on laatinut Vävnadsrådetin UNGA Vävnadsrådet -työryhmä. Vävnadsrådet on Ruotsin kansallinen elin-, kudosis-, solu- ja veriasioiden neuvosto ja Ruotsin kuntien ja maakäräjäkuntien neuvonantaja. Se työskentelee aihealueen yhteensovittamisen ja yhtenäisten toimintatapojen edistämiseksi.

